

УДК 37.091:81'24

ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ З ПРИРОДНИЧИХ І ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Богдан КАЛИНЯК, Наталія МОРСЬКА (Львів, Україна)

e-mail: b-kalynyak@litcher.net

КАЛИНЯК Богдан, МОРСЬКА Наталія. ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ З ПРИРОДНИЧИХ І ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У статті розглянуто специфіку оцінювання підготовки з іноземної мови у відомих тестах IELTS, TOEFL, DAAD тощо з точки зору перевірки немовних компетентностей, необхідних для працевлаштування на сучасному етапі. Розглянуто непрямі вимоги цих тестів для оцінювання знань іноземної мови в ЄС, які можуть допомогти зростанню освітнього рівня студентів в галузі технічних та природничих наук.

Ключові слова: сучасні компетенції, іноземна мова за професійним спрямуванням, непрямі тести, навик, навчання, контроль, ЄС

KALYNYAK Bohdan, MORSKA Nataliya. TEACHING FOREIGN LANGUAGE FOR PROFESSIONAL PURPOSES AS ONE OF THE MEANS OF IMPROVING THE QUALITY OF STUDENTS TRAINING IN NATURAL AND TECHNICAL SPECIALITIES AT INSTITUTIONS FOR HIGHER EDUCATION

The basis of the modern educational system in Ukraine is the competence approach. According to definition of competence in Ukrainian law about education in the conditions of rapid changes, in the ways of interaction between man and the environment and interpersonal relations, due to the rapid development of technology, in particular, in communication technologies, such features of competence and learning outcomes as 'ways of thinking, views, values, other personal qualities that determine the person's ability for successful socializing, carry out professional and / or further educational activities'. Due to the unity and integrity of the world a connection must be between methods of teaching and research in the technical and human sciences. An example of such a connection in the direction of natural and technical sciences to humanities is, in particular, the widespread use of mathematical methods in linguistics, sociology, economics etc. However, as a result of analyzes of the EU requirements for the study of foreign language tests in a foreign language, some requirements for language knowledge could be useful in the study and teaching of technical and natural sciences. The purpose of the article is to determine the indirect requirements of tests for assessing the knowledge of a foreign language in the EU that can help to increase the educational level of students in the field of technical and natural sciences. An analysis on the example of IELTS suggests that a number of requirements are aimed at assessing the possibility of clearly formulating their opinions, highlighting the underlying context, making conclusions where the appropriate level of language proficiency is a means. Therefore, the shift of emphasis in the teaching of a foreign language in the direction of the expression of the same thoughts in different ways contributes in parallel to the growth of competence in the field of natural sciences and exact sciences and may be the stimulus of new ideas.

Key words: modern competences, foreign language for professional orientation, indirect tests, skills, training, control, EU.

Постановка проблеми. В основу сучасної системи освіти в Україні покладено компетентнісний підхід. Відповідно до [9], «Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність. Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів». У цих поняттях в умовах швидких змін способів взаємодії людини та середовища, міжлюдських стосунків завдяки бурхливому розвитку технології, зокрема технологій спілкування, дедалі важливішу роль відіграють саме такі особливості компетентності та результатів навчання як «способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність». Слід врахувати, що методи досліджень гуманітарних і соціальних наук «заточені» на дослідження нечітко сформульованих проблем в постійно змінних умовах і спрямовані, в основному, на отримання якісних результатів, а методи природничих наук – це моделювання на базі, в основному, замкнених детермінованих систем розроблені для отримання кількісних результатів, які сприймаються через «нечітку» людську мову. Тому, враховуючи, єдиність і цілісність світу повинен існувати зв'язок між методами навчання і досліджень технічних та гуманітарних наук. Прикладом такого зв'язку в напрямі від природничих і технічних наук до гуманітарних є зокрема широке застосування математичних методів у лінгвістиці, соціології, економіці тощо. Однак, в результаті аналізів вимог ЄС до вивчення іноземної мови, тестів з іноземної мови [1], виявились деякі вимоги до знань мови, які, на думку авторів можуть бути корисні при вивченні та викладанні технічних та природничих наук. Ці вимоги при оцінці знання іноземних мов стосуються зокрема способів мислення, оптимізації затрат на

професійну та / або навчальну діяльність. Остання на сьогодні є необхідною складовою особи з вищою освітою.

Метою статті є визначення непрямих вимог тестів для оцінювання знань іноземної мови в ЄС, які можуть допомогти зростанню освітнього рівня студентів в галузі технічних та природничих наук, а також методичних рекомендацій, які можуть допомогти студентам і фахівцям підготуватись до складання тестів типу IELTS, TOEFL, DAAD тощо рівнів B2 – C2.

Матеріалом дослідження слугували сучасні думки та положення щодо вивчення іноземних мов у ЄС, думки щодо компетентностей [3,10] , які повинні надавати сучасна освіта, робочі програми з іноземних мов закладів вищої освіти України, розвиток природничих наук і завдання, які виникають перед інженерами та науковцями природничих наук.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основними компетенціями освіченої людини у 21 столітті [3, 6] повинні бути: критичне мислення, вирішення проблем, творчість, спілкування, співпраця. Ці компетенції повинні проявлятися у таких основних навиках [4]:

Сьогодні, 2018	Тенденції, 2022	Зниження, 2022
Аналітичне мислення та інновації	Аналітичне мислення та інновації	Ручна спритність, витривалість і точність
Комплексне вирішення проблем	Стратегії активного навчання та активне навчання	Пам'ять, вербальні, слухові та просторові здібності
Критичне мислення та аналіз	Творчість, оригінальність та ініціатива	Управління фінансовими, матеріальними ресурсами
Стратегії активного навчання та активне навчання	Технологія проектування та програмування	Технологія монтажу та обслуговування
Творчість, оригінальність та ініціатива	Критичне мислення та аналіз	Читання, письмо, математика та активне слухання
Увага до деталей, надійність	Комплексне вирішення проблем	Управління персоналом
Емоційний інтелект	Лідерство та соціальний вплив	Контроль якості та обізнаність щодо безпеки
Розуміння, розв'язання проблем та ідеї	Емоційний інтелект	Координація та управління часом
Лідерство та соціальний вплив	Розуміння, розв'язання проблем та ідеї	Візуальні, слухові та мовні здібності
Координація та управління часом	Системний аналіз та оцінка	Використання технології, моніторинг та контроль

Побіжний аналіз цієї таблиці вказує, на те, що тенденції до зниження слухових та мовних здібностей, читання, письма, математики та активного слухання, пам'яті, вербальних, слухових та просторових здібностей роблять неможливим виконання змісту стовпчиків 1 та 2, є або надуманими, або антилюдськими у випадку передання цих функцій іншим людям чи роботам зі штучним інтелектом. Більше того, згадані тенденції на думку авторів, вимагають зміни методики викладання іноземної мови для адаптації студентів до нових професійних вимог і підготовки їх до життя з необхідністю постійної адаптації до постійно змінних вимог. Згадані вище тенденції до навиків та компетенцій майбутніх фахівців 21 віку, які при вивченні іноземної мови за професійним спрямуванням виражаються у здатності студента коротко з підбором мінімальної кількості слів точно з мінімальною можливістю різних розумінь змісту усно і письмово виражати свою думку, виділити основні положення і однозначні логічні висновки з тексту (орієнтовані на досягнення певної мети і про які не завжди явно вказано у тексті) у довгому тексті (реферат, підсумок), коротко, однозначно, доступно пояснити усно та письмово проблему, враховуючи особливості характеру слухача, читача відображені уже сьогодні у документах ЄС, які стосуються вивчення іноземної мови та оцінювання знань. Емоційний інтелект і використання знань інших галузей для комплексного вирішення проблеми вимагають як аналітичного інноваційного так і синтетичного мислення, а також вміння донести його результат через мову до інших осіб. Ці властивості мови можна використовувати для покращення якості підготовки фахівців технічних та природничих дисциплін, які мають труднощі з підбором відповідних слів,

аналізом текстів з термінами з інших спеціальностей, іншими способами мислення навіть рідною мовою. Тут можуть стати у пригоді і тексти на загальну тематику з іншомовних газет, тексти на професійну тематику, міждисциплінарні тексти тощо. Різниця між існуючими методиками викладання іноземної мови за професійним спрямуванням полягає у зміщенні завдань після прочитання чи написання тексту. Як приклад наведемо завдання тестів IELTS завдань Listening та Writing [2,5] з чотирьох. Тести Listening, Speaking, які побудовані за такою ж логічною схемою, не наводимо, оскільки вони містять аудіофайли. Слід відзначити, що у всіх тестах є детальні інструкції. Почнемо з аналізу тесту Reading.

Проаналізуємо частину тексту, яка є підставою для запитань і правильних однозначних відповідей.

Текст для читання:

EMERGENCY PROCEDURES

Revised July 2011

This applies to all persons on the school campus

In cases of emergency (e.g. fire), find the nearest teacher who will:

send a messenger at full speed to the Office OR inform the Office via phone ext. 99.

PROCEDURE FOR EVACUATION

1. Warning of an emergency evacuation will be marked by a number of short bell rings. (In the event of a power failure, this may be a hand-held bell or siren.)

2. All class work will cease immediately.

3. Students will leave their bags, books and other possessions where they are.

4. Teachers will take the class rolls.

5. Classes will vacate the premises using the nearest staircase. If these stairs are inaccessible, use the nearest alternative staircase. Do not use the lifts. Do not run.

6. Each class, under the teacher's supervision, will move in a brisk, orderly fashion to the paved quadrangle area adjacent to the car park.

12. All students, teaching staff and support personnel remain in the evacuation area until the All Clear signal is given.

Запитання:

Complete the sentences below.

Choose NO MORE THAN THREE WORDS from the text for each answer.

Write your answers in boxes 1–8 on your answer sheet.

1 In an emergency, a teacher will either phone the office or send a messenger.

2 The signal for evacuation will normally be several short bell rings.

3 If possible, students should leave the building by the nearest staircase/stairs.

4 They then walk quickly to the (paved) quadrangle (area)/quad.

5 (all) support staff/personnel will join the teachers and students in the quad.

Правильні відповіді відмічені курсивом і підкресленням.

Зауважимо такі специфічні особливості подання відповідей. Маємо обмеження до трьох слів, хоча інструкція для «Процедури евакуації» у кожному окремому випадку, якого стосується запитання, містить значно більше слів. Жодна відповідь не є безпосередньою відповіддю на запитання тими словами, які є в інструкції. (Порівняйте джерело інформації п. 1, де мова йде додатково і про ручний дзвінок та сирену та відповідь на запитання 2; так само джерело інформації п. 5 і відповідь 3 тощо). Відповіді містять часом слова, які в тексті для читання знаходяться в різних місцях, однак тільки один з пунктів є логічним висновком з прочитаного. Отже при ближчому розгляді бачимо, що це не є тестом тільки на знання мови, яка тут виступає як засіб тестування основних компетентностей та навиків їх виявлення, згаданих вище.

Це більшою мірою проявляється у тестах Writing [2]:

WRITING TASK 1

You should spend about 20 minutes on this task.

The graphs below give information about computer ownership as a percentage of the population between 2002 and 2010, and by level of education for the years 2002 and 2010.

Summarise the information by selecting and reporting the main features, and make comparisons where relevant. Write at least 150 words.

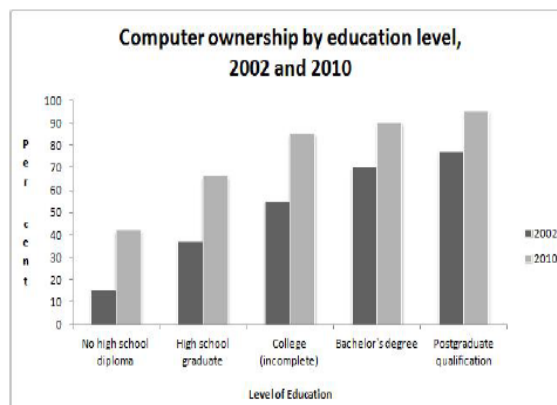
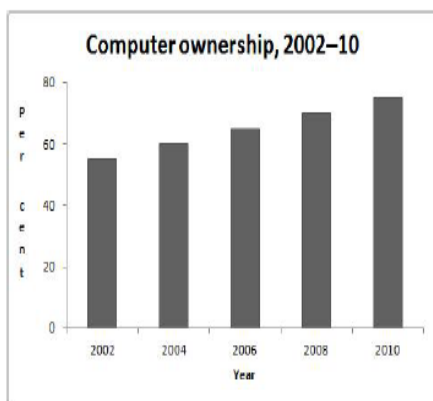
WRITING TASK 2

You should spend about 40 minutes on this task. Write about the following topic:

A person's worth nowadays seems to be judged according to social status and material possessions. Old-fashioned values, such as honour, kindness and trust, no longer seem important.

To what extent do you agree or disagree with this opinion?

Give reasons for your answer and include any relevant examples from your own knowledge or experience. Write at least 250 words.

Для вирішення першого завдання необхідні додаткові знання не пов'язані зі знаннями іноземної мови, а з умінням читати графіки, іншими словами розуміти поняття функціональної залежності, графічного способу задання функцій, вмінні аналізувати поведінку функцій (математичні знання з середньої школи), а також вмінні виразити ці поняття іноземною мовою. Другий приклад вимагає доведення правильності власних думок щодо цінності особи, іншими словами, аналізу синтезу, життєвого досвіду, критичного мислення, власної відповідальності за свої, а не чужі переконання [1]. Подібні завдання є у тестах Listening та Speaking.

Думку, висловлену вище про непряме тестування, спрямоване на згадані компетенції майбутнього у таблиці, проілюструємо коротким

змістом модельних відповідей на WRITING TASK 1 і WRITING TASK 2.

WRITING TASK 1. Відмічено зв'язок двох графіків за змістом. Проведено аналіз зв'язків між рівнем освіти та рівнем кількості власних комп'ютерів за певний період. Висновок про зростання рівня освіти зі зростом кількості комп'ютерів підтверджено числовими даними отриманими на основі діаграм. Відповідно високоосвічені люди забезпечені комп'ютерами приблизно на 90-95% у 2010 році.

WRITING TASK 2. Проводиться аналіз думок щодо зв'язку людської гідності та власності у повсякденному житті з оцінкою соціального статусу особи. Звернено увагу, що багато забезпечених осіб з високим соціальним статусом відвертаються від друзів, вживають наркотики, алкоголь тощо. Звернено увагу, що велика частина осіб вірить у такі цінності як гідність, віра, доброта. Велику роль відіграють у підприємництві старі критерії, піклування про родину, дітей, запобігання нещасним випадкам у спільноті тощо. Зроблені висновки про те, що є певна правда в тому, що статус і володіння витіснили старомодні цінності як міру вартості людини. Однак, більшість звичайних людей все ще зберегли старе поняття совісті.

Подібні завдання є у тестах Listening та Speaking. Такий підхід повністю відповідає концепції Загальноєвропейським рекомендаціям з мовної освіти, де, зокрема мова йде про непрямі тести як одного з методів контролю та велика увага приділяється діалогічному мовленню та вмінню захищати власні погляди [8, табл.2, розділ 3]. Дуже цікаву класифікацію вивчення мови за професійним спрямуванням, в якій розрізняються: англійська мова для академічних цілей (включає англійську мову для загальних академічних цілей, англійську мову для вузьких академічних цілей), англійська мова для фахових цілей

(включає англійську мову для загальних фахових цілей та англійську мову для вузьких фахових цілей) [7].

Висновки. Отже вимоги, які ставляться при оцінці знань англійської мови у ЄС, викладання якої базується на діяльнісно-орієнтованому підході, є широким, але не універсальним консенсусом, дозволяють велику свободу у виборі критеріїв оцінювання та методик викладання і передбачають їх розвиток. Застосування непрямих тестів свідчить про те, що до такого оцінювання потрібна специфічна підготовка. Побіжний аналіз оцінювання на прикладі IELTS вказує на те, що ряд вимог спрямований на оцінку можливості чітко формулювати свою думку, виділяти основне в контексті, робити висновки, де відповідний рівень володіння мовою є засобом. Подібні завдання, тільки з природничими знаннями, технологічними процесами отримують фахівці з природничих і точних наук. Крім цього вони повинні мовними засобами пояснити це іншим у доступній формі, враховуючи певну неадекватність мовних понять існуючим знанням. Тому зміщення акцентів при викладанні іноземної мови в сторону висловлювань одних і тих же думок різними способами сприяє паралельно зростанню компетентності у галузі природничих і точних наук та може бути стимулом нових ідей. Короткий і доступний виклад технологій і наукових результатів, розробок – це той мінімум, який може отримати студент для його подальшої успішної діяльності та спілкуванні усному та письмовому з іноземними колегами.

Перспективи дослідження. Цікавим би було проаналізувати і можливо застосувати методики навчання природничих та технічних дисциплін у вивченні іноземної мови. Мова йде в першу чергу про методики викладання математики, фізики, хімії, біології.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment (CEFR). – Cambridge University Press, 2001. – 260 p. Режим доступу: <https://rm.coe.int/1680459f97>
2. Free IELTS practice tests. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://takeielts.britishcouncil.org/prepare-test/free-practice-tests>
3. New Vision for Education: Fostering Social and Emotional Learning through Technology / Industry Agenda, World Economic Forum. – March 2017. – 36 pp.
4. The Future of Jobs Report 2018/ Insight Report, World Economic Forum. Centre for the New Economy and Society – 17 September 2018. – 147 pp. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_2018.pdf
5. Understand the IELTS test format [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://takeielts.britishcouncil.org/prepare-test/understand-test-format>
6. What are the 21st-century skills every student needs? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.weforum.org/agenda/2016/03/21st-century-skills-future-jobs-students/>
7. Болайто Р. Інтернаціоналізація українських університетів у розрізі англійської мови: Проект «Англійська мова для університетів» / Род Болайто та Річард Вест. – К.: «Видавництво «Сталь», 2017. – 154 с.
8. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання - Видавництво Ленвіт, Кипв – 2003. – 324 с.
9. Закон України по освіту // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2017, № 38-39. – ст.380, с. 5–117
10. Чорна О. Компетентнісно-орієнтоване навчання мови у XXI столітті / Олена Чорна, Ганна Волчанська // Наукові записки. Серія: Філологічні науки. – 2018, Вип. 165. – с. 603–607

REFERENCES

1. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment (CEFR) (2001). Cambridge University Press. <https://rm.coe.int/1680459f97>.
2. Free IELTS practice tests. <https://takeielts.britishcouncil.org/prepare-test/free-practice-tests>
3. New Vision for Education: Fostering Social and Emotional Learning through Technology. (2017). Industry Agenda, World Economic Forum.
4. The Future of Jobs Report 2018. (2018). Insight Report, World Economic Forum. Centre for the New Economy and Society. http://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_2018.pdf
5. Understand the IELTS test format <https://takeielts.britishcouncil.org/prepare-test/understand-test-format>
6. What are the 21st-century skills every student needs?: <https://www.weforum.org/agenda/2016/03/21st-century-skills-future-jobs-students/>
7. Rod Bolitho and Richard West. Internationalisation of Ukrainian universities: the English language dimension. (2017). Kyiv: British Council.
8. Zahalnoyevropeyski rekomendaciyi z movnoyi osvity: vvyvchennya, vykladannya, ocinyuvannya. [European recommendations for foreign languages education: learning, teaching assesment] (2003). Kyiv: Lenvit.
9. Zakon Ukrainy pro osvitu [Law of Ukraine about the education](2017) // Vidomosti Verhovnoyi Rady, Nr. 38-39, p. 5-117.

10. Chorna O., Volchanska H. (2018) Competentnisno-oriyentovsane navchannya movy u XXI stolitti [Competence-Oriented Language Learning in the twenty-first century]/Naukovi zapysky. Seriya: Filolohichni nauky, 165, p. 603–607.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Богдан Калиняк – кандидат фізико-математичних наук, старший науковий співробітник Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача НАН України.

Наукові інтереси: механіка деформівного твердого тіла, інтегральні рівняння, математичні методи в різних науках, проблеми української термінології й перекладу (потреба участі в міжнародних конференціях), християнське суспільне вчення, педагогіка.

Наталія Морська – старший викладач кафедри іноземних мов Інституту гуманітарної освіти Національного університету «Львівська політехніка».

Наукові інтереси: методика викладання англійської мови за професійним спрямуванням, аудіювання.

INFORMATION ABOUT AUTHORS

Bohdan Kalynyak – PhD, (Physics and Mathematics), senior researcher at the Pidstryhach Institute of Applied Problems of Mechanics and Mathematics, National Academy of Sciences of Ukraine.

Scientific interests: mechanics of a deformable solid, integral equations, mathematical methods in various sciences, problems of Ukrainian terminology and translation (need for participation in international conferences), Christian social doctrine, pedagogy.

Nataliya Morska is a senior lecturer at the Department of Foreign Languages at the Institute of the Humanities and Social Sciences at Lviv Polytechnic National University.

Scientific interests: methods of teaching English for specific purposes, listening.

УДК 378 : 34

LANGUAGE EDUCATION AS CONSTITUANT OF FUTURE LAWYERS TRAINING

Олена КЛИМЕНОВА (Дніпро, Україна) ORCID ID 0000-0002-4208-2273
e-mail: klymenova270707@ukr.net

Ольга КОНДРАШЕВА (Дніпро, Україна) ORCID ID 0000-0002-4719-7547
e-mail: kondrasheva@i.ua

Алла ПОДВОРЧАН (Дніпро, Україна) ORCID ID 0000-0002-4267-8578
e-mail: paz_81@ukr.net

КЛИМЕНОВА Олена, КОНДРАШЕВА Ольга, ПОДВОРЧАН Алла. ЛІНГВІСТИЧНА ОСВІТА ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПРАВНИКІВ

У статті розглянуто особливості мовної підготовки майбутніх правників у вищих навчальних закладах, досліджено шляхи формування міжкультурної компетентності фахівців з права у процесі іноземної підготовки. Зазначено, що пріоритетним завданням вищої школи в Україні є підготовка компетентного спеціаліста – особистості, яка має високий рівень комунікативної компетенції. Досліджено завдання, методи і форми навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням». Окреслено шляхи формування мовної компетенції майбутніх юристів. Запропоновано ряд вправ для удосконалення іноземної підготовки студентів з урахуванням правової специфіки.

Ключові слова: комунікативний аспект, навчальний процес, мовно-фахова освіта, мовна компетенція, мовні засоби, юридична термінологія, професійне спілкування.

KLYMENOVA Olena, KONDRASHEVA Olga, PODVORCHAN Alla. LANGUAGE EDUCATION AS CONSTITUENT OF FUTURE LAWYERS TRAINING

The peculiarities of language teaching to the students whose future profession is area of law are considered in the article. The ways and means of intercultural competence formation with future law experts in the process of their foreign language training are the subject of investigation. Intercultural competence is considered as the result of mastering the general cultural, linguistic, value-semantic, country-study, socio-cultural and psychological competencies. The article draws our attention to implementation of international standards in academic process. It is stressed that the major principle of foreign language training should be the principle of mutual enrichment with the strengths of foreign cultures together with preservation of own originality and integrity. It is noted that language skills development with lawyers is closely connected with correct terminology application, grammar constructions proper use, avoiding vague or multi-valued meanings. The paper is concerned with variety of methodological approaches that are used in the process of foreign language training. The authors of the article investigate methods and forms of the academic discipline “Foreign language for special purposes”. The series of exercises is suggested to improve foreign language training with future lawyers. It is proved that foreign language professional competence can be realized through the activity covering such language actions as getting information from the world internet network, making presentations, written and oral information exchange (e-mailing), expressing ideas and discussing problems etc. It is of great interest to the language teachers who are expected to guide students in the acquisitions of various skills, contributing to the development of their knowledge and understanding of a target language and culture, helping them reflect on their own culture as well. It is summarized that all the issues mentioned above demonstrate the fact that position of the academic discipline “Foreign language for special purposes” has strengthened in higher education of Ukrainian lawyers nowadays as well as great importance for looking for new effective ways to train highly qualified lawyers.

Key words: communicative aspect, academic process, language and professional education, language competence, language means, terminology of law, professional communication.